

Ett Norrköping som håller samma

Valprogram 2027-2030

Socialdemokraterna
Norrköping

Innehåll

Ditt och mitt Norrköping.....	3
Vårt bästa för Norrköpings unga	5
En trygg start i livet för alla barn	5
En likvärdig skola med hög kvalitet.....	6
En bra början på vuxenlivet	8
Ett universitet med fler studenter	10
Stöd efter behov för allas hälsa	11
Trygghet för Norrköpings äldre	11
Minska hälsoklyftorna och värna Vrinnevisjukhuset.....	12
Ett växande Norrköping för alla	13
Minska arbetslösheten genom nya vägar till jobb	13
Fler företag och fler jobb i växande företag.....	13
Goda arbetsvillkor och kunskaper i svenska språket	14
Rättvis upphandling med fokus på kvalitet.....	16
Ett hållbart Norrköping	18
Lätt att resa hållbart.....	18
Ett Norrköping som klarar klimatkriser	18
Framtiden är cirkulär och fossilfri	19
Kultur och fritid för alla	20
Stärkt föreningsliv och civilsamhälle	20
Trygg fritid genom närvaro och samverkan.....	20
Ungdomars frihet och engagemang.....	21
Kultur som når alla.....	21
Hela Norrköping ska leva	23
Trygg välfärd i hela Norrköping.....	23
Infrastruktur och tillgänglighet.....	23
Föreningsliv, delaktighet och gemenskap.....	24
Arbete, turism och lokal utveckling	24
Ett tryggt Norrköping	25
Tidiga insatser mot utanförskap och kriminalitet	25
Stoppa våldsvågen	26

Ditt och mitt Norrköping

Staden där Motala ström mynnar ut i Bråviken, ditt och mitt Norrköping, har fantastiska möjligheter. Industrielandskapet med universitetet mitt i stan, hamnen, järnvägen, Europavägarna, flygplatsen, spårvägen, skärgården, Kolmårdsskogarna, framstående kultur med bredd och spets, ett rikt idrottsliv, många företag och föreningar. Vi vill ta vara på möjligheterna för att skapa ett Norrköping där alla kan leva ett gott liv, oavsett varifrån du kommer.

För att nå dit måste vi ta itu med problemen. Vi har sett alldeles för många unga som tappat hoppet, äldre som inte fått den hemtjänst de förtjänar, familjer som inte får ihop ekonomin, Norrköpingsbor som blivit arbetslösa, människor som drabbats av det besinningslösa våldet och vi fruktar alla för nästa gång det skjuts eller sprängs. Blir det på min gata?

Detta måste förändras. Därför föreslår vi en offensiv där vi gör vårt bästa för Norrköpings unga och äldre, för ett Norrköping du har råd att leva i, för ett Norrköping där vi bryter segregationen, för ett Norrköping där vi stoppar våldsvågen. Våra förslag syftar till att bygga ett Norrköping som håller samman och minskar klyftorna.

Vårt bästa för Norrköpings unga och äldre

Vi sätter skolan främst och vill göra vårt bästa för att ge Norrköpings unga en trygg start i livet. Vi vill förbättra skolresultaten och studieron genom att utveckla tvåläraresystem på de skolor där behoven är som störst. För att förbereda alla unga bättre för inträdet på arbetsmarknaden föreslår vi en sommarjobbgaranti.

Det ska vara tryggt att bli äldre i Norrköping. Du ska kunna lita på att du får den omsorg du behöver. För att kunna göra det behöver vi erbjuda goda och rättvisa arbetsvillkor för kommunens anställda. Rätten till heltid ska vara norm och delade turer ska inte förekomma. Vi vill införa fria arbetsskor till personal inom vård, omsorg och barnomsorg.

Ett Norrköping du har råd att leva i

Fattigdomen ökar och särskilt många barnfamiljer har det tufft. Arbetslösa föräldrar och föräldralediga ska få ha barnen på förskolan 30 timmar per vecka. Vi vill sänka avgifterna för fritidshemmen och Kulturskolan, införa gratis frukt till skolbarnen samt införa avgiftsfria resor i kollektivtrafiken under kvällar, helger och lov för barn och unga.

Vi ska vända jobbkrisen och sätta fler Norrköpingsbor i arbete. En kombination av utbildning, praktik, språkinsatser och riktade stöd är nödvändig. Vi kopplar ihop arbetsmarknad, utbildning och infrastruktur. När hamnen utvecklas, flygplatsen stärks, vägarna och järnvägarna förbättras, universitetet får fler studenter - öppnas dörrar för fler företagsetableringar, nya arbetstillfällen och ett starkare näringsliv.

Ett Norrköping där vi bryter segregationen

Vi vill göra det möjligt för människor att bo kvar i samma område, även om man vill gå från att vara hyresgäst till ägare eller bara ha ett annat boende. I starkt segregerade områden vill

vi säkerställa en större variation av boendeformer. Nya inflyttningar ska bidra till en minskad koncentration av utsatthet.

Ökad samhörighet kräver fler mötesplatser och där vill vi stödja föreningslivet. Både i socioekonomiskt utsatta områden och på landsbygden genom att inrätta ett särskilt föreningsstöd. Tillsammans kan kommunen och civilsamhället nå mycket längre i att ge förutsättningar för ett gott liv åt alla.

För att underlätta rekrytering dit behoven är störst vill vi införa ett särskilt lönetillägg för vård-, omsorgs- och skolpersonal. Det kan gälla i en skola i ett socioekonomiskt utsatt område eller ett särskilt boende i yttre områdena som är svårt att bemanna upp.

Ett Norrköping som stoppar våldsvågen

Det måste bli ett slut på sprängningarna och skjutandet. Kommunen måste säkra det offentliga rummet. Gängen ska knäckas. Fler poliser, ordningsvakter och synliga vuxna i utsatta områden bidrar till att avbryta våldsincidenter innan de eskalerar. Kamerabevakning på strategiska platser både förebygger och fångar upp det som händer.

Samtidigt vet vi att grunden för ett tryggt Norrköping läggs genom ett uthålligt förebyggande arbete. Genom starka skolor, trygga bostadsområden, ett levande föreningsliv och fler vägar till jobb kan vi bryta nyrekryteringen till kriminalitet och bygga ett samhälle som håller ihop.

I vårt Norrköping ska beredskapen för kriser vara god. Vi vill fortsätta kommunens Sverigeledande arbete med klimatanpassning för att hantera tilltagande extremväder.

Vi tar alltid ansvar för en sund ekonomi och ser att det finns stora behov av en stark välfärd. Därför kommer det inte att vara aktuellt att sänka kommunalskatten under mandatperioden. Samtidigt vet vi att ekonomin är tuff för många och vill därför inte föreslå en skattehöjning.

Vi går till val som eget parti, men är alltid beredda att ta ansvar för Norrköpings bästa och kan tänka oss att samarbeta med alla partier utom Sverigedemokraterna.

För att Norrköping ska utvecklas och vara en stad där alla kan leva ett gott liv krävs nya jobb och ett samhälle där ingen lämnas efter. Investeringar i infrastruktur, kunskap och rättvisa arbetsvillkor är investeringar i framtiden. Vi tror på ett Norrköping där tillväxt går hand i hand med jämlikhet, hållbarhet och trygghet. Vi har bara ett Norrköping och det är ditt och mitt Norrköping.

Vårt bästa för Norrköpings unga

En trygg start i livet för alla barn

Barnen är vår framtid. Framtidens samhällsbyggare vill vi rusta med så goda kunskaper och livschanser som möjligt. En lyckad skolgång är den bästa förebyggande insatsen och utvecklingsresan startar i förskolan. Därför är det viktigt att alla barn ges de bästa möjliga förutsättningarna för att få känna hopp och tilltro inför framtiden.

Vi vill att personalen är frisk och att de är rätt rustade för verksamhetens behov. Vi vill att alla barn i Norrköpings kommun ska få bättre möjligheter att leka, lära och samspela med sin omgivning. Det kommer leda till att alla barn i förskolan får en bättre utveckling, lärande och framtida möjligheter.

Kommunens förskolor har väldigt olika förutsättningar sett till barnens bakgrund. Fler förskollärare behövs där behoven är som störst. Vi vill att förskollärare ska ges goda förutsättningar att klara av även tuffare uppdrag med hög kvalitet. En viktig förutsättning är att det finns mer resurser för att personalen ska kunna planera och genomföra en utbildning av hög kvalitet.

Förskolan har stora möjligheter att verka kompensatoriskt och ge alla barn en bra utbildning för att bli ordentligt rustade till skolan. Förskolan har bevisat positiva effekter på barns utveckling både på kort och lång sikt. Barn som går i förskola får bättre språkliga, kognitiva och matematiska färdigheter, samt bättre psykisk hälsa. De presterar bättre i skolan, har mindre risk för kriminalitet och drogproblem i tonåren, och når högre utbildningsnivå, sysselsättning och inkomst som vuxna.

Förskolan är särskilt viktig för barn från socioekonomiskt utsatta miljöer och kan bidra till att minska utanförskap och segregation i samhället. Därför är det viktigt att alla barn deltar i förskolan med hög närvaro. En hög och regelbunden närvaro underlättar för personalen att planera för en god och sammanhållen undervisning, och barnen ges möjlighet att regelbundet vistas i sammanhang som får dem att utvecklas.

Att arbeta med tidiga insatser är nödvändigt för att förebygga att unga inte klarar skolan. Redan tidigt i ett barns liv kan förskolan identifiera om barnet är i behov av extra stöd för att klara skolans uppställda mål. Det är därför nödvändigt att förskolan utvecklar barnhälsoarbetet med utbildad personal som kan möta upp barn som är i behov av extra stöd. Även samverkan med andra myndigheter är nödvändig för att stötta både barn och familj vid behov av insatser från samhället.

Personal som arbetar nära barn och elever utsätts i högre utsträckning för sjukdomar som leder till fler karensdagar. Att erbjuda influensavaccin kostnadsfritt till all personal i förskola och skola har flera positiva effekter. Det leder till ökad bemanning och kontinuitet i verksamheten vilket bidrar till ökad kvalitet i undervisningen. Det blir också ett indirekt skydd för barn som, särskilt i förskoleåldern, ofta är känsliga för infektioner. Genom att bryta en smittkedja med vaccinering får vi minskad smittspridning i samhället.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Säkerställa att förskolor och skolor tilldelas tillräckliga resurser för att möta behoven hos barn med kroniska sjukdomar, som till exempel diabetes, så att alla barn kan garanteras en trygg och likvärdig skolgång i enlighet med lagstiftningen.
- Stärka föräldraskapet genom att erbjuda föräldrar i behov, olika typer av föräldrautbildningar.
- Erbjuda barn till föräldralediga och arbetslösa 30 timmar i förskolan.
- Erbjuda natt- och helgomsorg till alla som behöver.
- Ha mer utbildad personal och ökad täthet bland personalen i förskolor i de områden där utmaningarna är som störst.
- Att fler barn deltar i förskolan och att barnen som är inskrivna ska ha högre närvaro så att alla barn får en regelbunden vistelse i förskolan.
- Ge förskolan fler kompetenser som kan möta alla barns olika behov, exempelvis logopeder, specialpedagoger och socialpedagoger.
- Att barnskötare ska ges möjlighet att utbilda sig till förskollärare.
- Att fler förskollärare ska utbildas och anställas, bland annat genom möjlighet att vidareutbilda sig med lön samtidigt som man kvarstår i anställningen.
- Erbjuda influensavaccin kostnadsfritt till all personal i förskola och skola.

En likvärdig skola med hög kvalitet

Läsåret 2023/24 hade endast 64 procent i årskurs 6 i den kommunala skolan uppnått kunskapskraven i alla ämnen. En fjärdedel av eleverna i årskurs 9 lämnade grundskolan utan att vara behöriga till ett gymnasieprogram. Bara 76 procent (högskoleförberedande) respektive 69 procent (yrkesförberedande) hade klarat sin studentexamen på tre år. Resultaten har sjunkit i matematik, svenska och engelska.

Tidigare års misslyckanden följer eleverna, och skolan har svårt att kompensera för dåliga kunskapsresultat. Skolan behöver klara av att kompensera för elevers skilda förutsättningar och behov. När så inte sker har inte skolan lyckats med sitt uppdrag att erbjuda alla elever en likvärdig utbildning av hög kvalitet. Alla elever förtjänar att få hjälp och stöd i skolan. Genom ett tvålärarsystem i klassrummet kan lärarna hjälpas åt att stötta alla elever.

Den mest avgörande faktorn för god undervisning är lärare som undervisar i ämnen som de är behöriga att undervisa i. Goda kunskaper i svenska språket är en grundförutsättning för det livslånga lärandet och därför behöver alla barn och elever goda språkliga förebilder. Genom att personalens kunskaper i svenska språket ökar kommer det att leda till ökad kvalitet och likvärdighet i utbildningen.

Näst efter matematik är idrott ämnet där flest elever får betyget F. Det beror på att alltför många elever inte får tillräckliga träningstillfällen för att utveckla godtagbara simkunskaper. Det är en fara för liv och hälsa men även en stor orsak till att elever inte klarar skolans uppställda mål inom ämnet idrott. Vi kan också se att det finns skillnader mellan elevers kunskaper inom simning beroende på socioekonomisk bakgrund.

Anpassade grundskolan i Norrköping växer och vi behöver ge alla elever så goda förutsättningar som möjligt för att klara framtiden. I våra förslag likställer vi anpassad skola och grundskola. Lärarbehörigheten är låg. Måluppfyllelsen i den anpassade skolan är låg och något vi behöver arbeta med.

Folkhögskolan är en friare undervisningsform som utgör ett viktigt komplement. Den har visat sig framgångsrik i att ge många ytterligare en chans. Vi värnar därför folkhögskolan som ett pedagogiskt alternativ, både genom sina allmänna kurser och yrkesutbildningar.

Det finns ett tydligt samband mellan elevers resultat och hur de upplever studieron.¹ Alla elever, oavsett vilken skola man läser vid, ska uppleva en trygg skolgång under hela skoldagen men också en tillräcklig studiero för att kunna ta till sig undervisningen. I det arbetet krävs fler lärare i klassrummet, men också annan trygghetsskapande personal som säkerställer en lugn miljö, även på rasterna och i korridorerna.

Skolsegregationen ökar. Utredning efter utredning visar att gapet mellan elever som klarar skolan och de som inte klarar skolan ökar. En av de mest avgörande faktorerna för om elever klarar skolan är föräldrarnas utbildningsbakgrund, men vi vet även att elevunderlaget är avgörande. Studier visar att skolsegregationen har påverkan på våldsbrottsligheten.² På skolor där det går många barn till föräldrar som inte har högskoleutbildning ökar sannolikheten att eleverna begår våldsbrott, även om man rensar för andra riskfaktorer.

Vi vill se en skola där elever från tidig ålder får lära sig att respektera varandras olika bakgrunder, åsikter och religiösa övertygelser. Därför värnar vi skolor där det finns en mångfald av elever och vill se ett förbud av religiösa skolor och förskolor.

Den psykiska ohälsan är stor och ökar bland unga. Generellt mår tjejer sämre än killar, och allra sämst mår de som har en annan könsidentitet³. Vårt svar är tydligt, behöver du stöd ska du få det. Vi vill därför införa en vårdgaranti som innebär att alla elever har rätt till ett garanterat möte inom en viss tid med någon som arbetar inom elevhälsan. Vi vill också införa obligatoriska hälsosamtal med kurator eller skolpsykolog, likt hur man varje läsår träffar en skolsköterska.

Hela dagen är viktig för barn och unga, även fritiden. Fritidshemmen är en betydelsefull arena för språkutveckling, social träning och relationsskapande, men också en förebyggande kraft mot utanförskap och psykisk ohälsa. Fritidshemmen ger alla barn, men särskilt de med svåra hemförhållanden, en bättre möjlighet till ett gott liv. Därför vill vi utveckla fritidshemmen och ge fler råd att delta genom att sänka avgifterna.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Förbättra skolresultaten och studieron, genom att exempelvis utveckla tvålärarsystem på de skolor där behoven är som störst.

¹<https://www.skolverket.se/om-skolverket/nyheter-och-pessmeddelanden/nyheter/nyheter/2024-09-12-trygghet-och-studiero-har-tydligt-samband-med-elevers-kunskapsresultat>

²https://bra.se/download/18.3808406a192bd2f0b727ebb/1730740217496/2023_Skolfaktorers-betydelse-for-om-ungdomar-begar-valdsbrott.pdf

³Ungdomsenkäten "Om mig" riktar sig till årskurs 8 och år 2 på gymnasiet.

- Erbjud lovskola och läxhjälp.
- Göra en pilot med skollovslunch på en grundskola i ett utsatt område för att se kostnaden.
- Stoppa vinstjakten i skolan.
- Erbjud alla friskolor i grundskolan att ingå i en gemensam antagning med samma regler som gäller för de kommunala skolorna.
- Införa särskilda undervisningsgrupper för elever i behov av särskilt stöd med satsningar på kärnämnen och simundervisningen.
- Öka andelen behöriga lärare och annan utbildad personal i förskola och skola.
- Ge möjlighet för obehöriga SVA-lärare (Svenska som andraspråk) att utbilda sig på arbetstid med lön.
- Ge förskolor och skolor möjlighet att erbjuda förmåner till legitimerade lärare som väljer att jobba på skolor med de allra tuffaste utmaningarna. Det kan handla om minskad undervisningstid för att ge utrymme att arbeta mer med handledning, eller om extra lönepåslag.
- Öka tryggheten i skolan genom mer trygghetsskapande personal, exempelvis socialpedagoger och rastvärdar, som arbetar med de relationella värdena med elever och kan möta upp elever i behov av stöd.
- Erbjud folkhögskolan som ett pedagogiskt utbildningsalternativ.
- Ta fram en långsiktig plan för att minska skolsegregationen.
- Arbeta för ett nationellt förbud av religiösa skolor och förskolor.
- Införa ett tak för hur många elever varje kurator, skolpsykolog, skolläkare, skolsköterska samt studie- och yrkesvägledare får ha ansvar för.
- Införa en vårdgaranti inom elevhälsan, att alla elever har rätt till ett garanterat möte inom en viss tid med någon som arbetar inom elevhälsan.
- Införa obligatoriska hälsosamtal med kurator eller skolpsykolog varje läsår.
- Öka ansträngningarna för att skolan ska vara fri från mobbning och annan kränkande behandling.
- Utveckla fritidshemmens kompensatoriska uppdrag, sänka avgiften och helt ta bort den för elever från hem med inkomster i nivå med försörjningsstödet.

En bra början på vuxenlivet

Gymnasieskolan ska ge unga verktygen de behöver för att ta steget ut i vuxenlivet. Det handlar inte bara om kunskap, utan också om att skapa vägar till arbete, eget boende och samhällsengagemang.

Ungdomsarbetslösheten är i nivå med 90-talskrisen. För att få fler unga i arbete vill vi förstärka studie- och yrkesvägledningen, ha skolan nära kopplad till arbetsmarknadens parter och anpassa gymnasieskolans programutbud utifrån arbetsmarknadens behov, i samverkan med de fristående gymnasieskolorna.

Att fostra demokratiska medborgare är en del av detta ansvar. Därför vill vi att de politiska ungdomsförbunden ska få finnas och verka på våra gymnasieskolor. Vi vill också att kommunen ska erbjuda fler lägenheter ämnade till unga så att fler ska få möjligheten att flytta hemifrån.

Arbetslösheten bland unga har inte enbart med den ekonomiska krisen att göra, utan det är ofta så att jobben går till de med mer erfarenhet. Det gör att det blir svårt för unga att få sitt allra första jobb när man är utan erfarenhet. Utan erfarenhet växer inte cv:t och det är lätt att hamna i en nedåtgående spiral.

Arbetsmarknaden ska vara tillgänglig för alla, oavsett om du bor i Lindö, Navestad eller Skärblacka. Din chans att komma in på arbetsmarknaden ska inte bero på var du bor eller vilka kontakter dina föräldrar råkar ha. Vi vill hjälpa alla unga som vill jobba att få in en fot på arbetsmarknaden och få erfarenhet av arbetsmarknadens förväntningar och krav. Därför ska sommarjobb garanteras till alla gymnasieungdomar som söker dem.

Vi vill också utreda möjligheten till SAO-jobb (studiemotiverande arbetslivsorientering), där prao i högstadiet ersätts med faktiskt arbete ungefär två timmar i veckan där eleverna får betalt. Detta som en del av skolan för en tidig kontakt med arbetslivet, som stärker studiemotivationen och skapar framtidstro, särskilt i socioekonomiskt utsatta områden. Vi vill också utöka möjligheterna för feriearbete även utanför sommarloven, under kvällar och helger. Detta är enormt viktigt för alla unga i Norrköping. Att få en första rad på cv:t och lite extra pengar i fickan ger en fördel både på arbetsmarknaden och i vardagen.

Unga människor ska ha en tydlig röst i hur kommunen utvecklas. Deras perspektiv är avgörande för att fatta beslut som håller över tid och speglar framtidens behov. Därför vill vi stärka ungdomars inflytande i kommunen genom att anställa så kallade ungdomsombud, som en länk mellan unga och politiken. Ombuden kan lyfta ungas frågor, föra dialog och säkerställa att det unga perspektivet tas på allvar.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Införa en sommarjobbsgaranti för gymnasieelever genom de kommunala feriejobben.
- Förstärka studie- och yrkesvägledningen så att den ger eleverna en tydligare och mer nyanserad bild av möjliga utbildnings- och yrkesvägar utifrån arbetsmarknadens behov.
- Ha skolan nära kopplad till arbetsmarknadens parter, där fackförbund och kollektivavtal får en central roll för att ge eleverna verklighetsförankrad yrkeskunskap och insikt i arbetslivets villkor.
- I samverkan med de fristående aktörerna anpassa gymnasieskolans programutbud utifrån arbetsmarknadens behov.
- Att de politiska ungdomsförbunden ska få komma in på samtliga gymnasieskolor.
- Att kommunen ska erbjuda extrajobb till ungdomar även utanför sommarloven i områden med låg socioekonomisk status samt utreda möjligheten med SAO-jobb.
- Erbjuda fler billiga bostäder för unga för att göra det lättare att flytta hemifrån.
- Satsa på elevinflytande och elevdemokrati i kommunens grund- och gymnasieskolor genom exempelvis utbildningar för rektorer och elevråd/elevkårer.
- Införa ungdomsombud i Norrköpings kommun med uppgift att öka delaktigheten bland unga vars röst inte tas till vara.

Ett universitet med fler studenter

Universitetet är en resurs som vi i Norrköping måste ta vara på i ännu större utsträckning. LiU Campus Norrköping är ett nav för kunskap, innovation och framtidens kompetensförsörjning. Men i dag utnyttjas inte potentialen fullt ut. Genom att stärka banden till Linköpings universitet kan vi både främja innovation och säkra kompetens för framtidens jobb i vår stad.

Vi vill att fler av våra gymnasieelever ska välja att läsa vidare i Norrköping och se möjligheterna som finns på hemmaplan. Genom att garantera attraktiva bostäder till rimliga priser, samarbeta med universitetet, säkra tillgång till attraktiv verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom kommunen och visa elever vad universitetet har att erbjuda kan vi få fler studenter och göra det mer lockande att stanna kvar i Norrköping efter sina studier.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Öka antalet studenter vid Campus Norrköping; med mål om 7 000 till år 2030 och 15 000 till år 2040.
- Erbjuder alla nyutexaminerade studenter från Campus Norrköping, med relevant utbildning, att få komma på intervju i kommunens rekryteringsprocesser.
- Garantera attraktiva bostäder till rimliga priser för studenter vid Campus Norrköping, i samarbete med universitetet och näringslivet.
- Utöka samarbetet med universitetet, exempelvis genom mentorskapsprogram tillsammans med högstadie- och gymnasieskolor i kommunen.
- Utveckla Norrköpings innovationsmiljö tillsammans med näringslivet och universitetet för att bättre ta vara på de affärsmöjligheter som kommer ur forskningen vid Campus.
- Stärka Norrköpings attraktionskraft för att locka fler forskare och internationella talanger till Norrköping.
- Bidra till att universitetet har kvalitativa och ändamålsenliga lokaler när antalet studenter ökar.
- Verka för bra och tillgänglig kollektivtrafik mellan universitetets lokaler.
- Att kommunen, i samarbete med universitet, ser till att det finns tillräckligt med attraktiva VFU-platser inom kommunens verksamhet, med behöriga handledare.

Stöd efter behov för allas hälsa

Trygghet för Norrköpings äldre

Norrköping ska vara en trygg och omhändertagande plats för alla som behöver vård och omsorg. Arbetet ska präglas av ett helhetsperspektiv med individen i centrum. Fokus ska ligga på kärnuppdraget och individen - inte på nya projekt eller vem som är huvudman. För att nå dit behöver personalen få rätt förutsättningar och möjlighet att påverka sin arbetssituation. Vården och omsorgen ska alltid präglas av hög kvalitet.

Därför har vi fattat beslut om att avskaffa lagen om valfrihetssystem (LOV) och avveckla minutstyrningen. Steg för steg arbetar vi med att höja kvaliteten inom hemtjänsten i Norrköpings kommun. Vi vill säkerställa tillräcklig grundbemanning i hela kommunens vård och omsorg, vilket säkrar både en trygg omsorg och personalens arbetsmiljö.

Samtidigt värnar vi Norrköpingsbornas rätt att få välja utförare av sin vård och omsorg. Därför ska privata aktörer ses som ett komplement till kommunens egen verksamhet. Det är av stor vikt att de privata aktörer som verkar i kommunen är seriösa och har kollektivavtal. Vi accepterar aldrig att kvaliteten offras för kortsiktig vinst. Människors välmående går före. Därför ska vinstjakten inom vård och omsorg stoppas.

Många äldre upplever att kontaktnätet tunnas ut och ensamheten tar över. Här är kommunens träffpunkter viktiga. Att möta andra i samma livssituation ger mening i vardagen och bidrar till många sociala kontakter. Genom samverkan med föreningslivet och särskilt pensionärsorganisationerna, kan utbudet av aktiviteter breddas och tillgängligheten öka. Deltagarna ska ha inflytande över verksamhetens innehåll och kunna skapa gemenskap tillsammans.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Säkerställa tillräcklig grundbemanning i kommunens vård och omsorg, vilket säkrar både en trygg omsorg och personalens arbetsmiljö.
- Prioritera tillsvidareanställningar för att stärka stabilitet och kontinuitet inom vård och omsorg.
- Följa upp arbetsbelastning och arbetsmiljö som en del av kvalitetsarbetet i äldreomsorgen.
- Planera omsorgsinsatser utifrån realistiska tidsramar och geografiska förutsättningar samt i dialog med den enskilde.
- Se privata aktörer med kollektivavtal som ett komplement till kommunens vård och omsorg.
- Stoppa vinstjakten inom vård och omsorg.
- Motverka ofrivillig ensamhet bland äldre genom att öka tillgängligheten till träffpunkterna, i samverkan med civilsamhället.

Minska hälsoklyftorna och värna Vrinnevisjukhuset

Människor lever i snitt två år längre i Linköping än i Norrköping. Men även mellan, och inom, våra stadsdelar är hälsan ojämlik. Skillnaderna kan bero på om du, eller dina föräldrar, har ett arbete att gå till, hur ditt boende ser ut, vilken utbildningsnivå du har, om du röker, hur mycket du rör på dig och vad du äter. Vi socialdemokrater måste göra allt i vår makt för att minska hälsoklyftorna i vår kommun.

För att få en mer jämlik hälsa behövs en palett av åtgärder. Det krävs breda insatser som satsningar på förskola, skola och förebyggande arbete, men det krävs också riktade insatser för till exempel folksjukdomar som diabetes och fetma. Drogmissbruk är ett annat område där fler insatser behöver göras för att få fler ur missbruk. Det är särskilt viktigt att fånga upp de barn och ungdomar som är på väg in i missbruk.

Även delaktighet i samhället är viktigt för att främja folkhälsan. En nyckel för att få arbete och bli en del av samhället är språket. Som ett komplement till utbildningsinsatser vill vi därför främja mötesplatser i vardagen mellan människor som talar god svenska och människor som ännu inte gör det.

För Norrköpingsborna är Vrinnevisjukhuset den naturliga platsen när man behöver sjukhusvård. Vrinnevisjukhusets utveckling är mycket viktig och det är av stor vikt att de verksamheter som finns på Vrinnevisjukhuset finns kvar så att inte bara Norrköpingsborna, utan hela den östra länsdelen, får en god vård.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Prioritera personella och ekonomiska resurser till de bostadsområden där ohälsan är som störst, exempelvis familjecentraler, i nära samverkan med civilsamhället.
- Integrera rörelse och goda kostvanor tydligare i skolans verksamhet.
- Införa gratis frukt i grundskolan.
- Att samtliga skolor i Norrköping aktivt arbetar för en narkotikafri skola.
- Säkerställa att barn och ungdomar med risk för, eller utvecklat, drog- och alkoholmissbruk fångas upp tidigt.
- Anställa diabetessjuksköterskor i kommunen.
- Främja mötesplatser i vardagen mellan människor som talar god svenska och människor som ännu inte gör det
- Värna Vrinnevisjukhuset som ett naturligt nav i östra länsdelen och ett fullvärdigt sjukhus med både bredd- och spetskompetens.

Ett växande Norrköping för alla

Minska arbetslösheten genom nya vägar till jobb

Många människor i Norrköping står utan jobb och framtidstro. Detta är en verklighet vi inte kan blunda för. Samtidigt vet vi att det finns företag som vill växa, utvecklas och anställa, men som ofta saknar rätt kompetens eller förutsättningar för att ta det steget.

Därför behöver vi göra mer för att bryta arbetslösheten och skapa fler vägar in i arbetslivet. En kombination av utbildning, praktik, språkinsatser och riktade stöd är nödvändig. Samhället behöver erbjuda strukturer där människor, oavsett bakgrund, får rätt verktyg att ta sig in, och stanna kvar, på arbetsmarknaden.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Ha ett nära samarbete mellan kommunen, arbetsförmedlingen, näringslivet och fackföreningar för att matcha människor mot de jobb med kollektivavtal som faktiskt finns.
- Ha fler utbildningar i samarbete med branscher som växer.
- Ge ett starkare stöd till långtidsarbetslösa och unga genom praktik, utbildning och handledning.
- Verka för möjligheten att erbjuda körkortsutbildning som en del av utbildningen på utvalda yrkesförberedande gymnasieprogram, då körkort ofta är avgörande för etableringen på arbetsmarknaden.
- Ha lokala jobbspår i samverkan med arbetsgivare i Norrköping, så att fler snabbt kan gå från utbildning till arbete.
- Att närundervisning är huvudregel på SFI-utbildningen i Norrköping.

Fler företag och fler jobb i växande företag

Norrköping har stora möjligheter att bli en ännu starkare motor för tillväxt och sysselsättning i regionen. För att lyckas krävs både strategiska etableringar och ett företagsklimat där nya och befintliga företag vill växa.

Vi vill att Norrköping ska vara förstahandsvalet för nya företag att etablera sig i, särskilt inom framtidsbranscher som energi, teknik, logistik, nya material, visualisering/AI, försvar och vård. Men det måste vara jobb med kollektivavtal och långsiktighet, framför tillfälliga lösningar.

Norrköpings styrka är vårt strategiska läge. Hamnen är en av Sveriges mest moderna och växande, och en avgörande länk mellan industrin, handeln och världen. Den är central för regionens export och import och måste ges långsiktigt stöd i form av goda farleder, effektiva järnvägsanslutningar och hållbara logistiklösningar.

Norrköpings flygplats är viktig för näringslivets konkurrenskraft, särskilt för företag som kräver snabba transporter och internationella kontakter. Att säkra flygplatsens framtid är därför en strategisk investering i regionens arbetsmarknad och attraktionskraft.

Norrköping är också ett väg- och järnvägsnav. Europavägarna E4 och E22, tillsammans med kommande Ostlänken, utgör ryggraden för pendling och godsflöden. De är avgörande för att företag ska kunna etablera sig, växa och anställa. Staten måste ta sitt ansvar för att dessa förbindelser underhålls, byggs ut och anpassas till framtidens behov.

I Norrköping ska det vara enkelt att driva företag och kommunen ska uppfattas som en konstruktiv möjliggörare. Det innebär bland annat att kommunen i sin myndighetsutövning ska sträva efter att få företag att förstå hur man enkelt gör rätt, att man eftersträvar så korta handläggningstider och planprocesser som möjligt och att man tydligt förklarar och kommunicerar de beslut man fattar. Kommunen ska därför sträva efter tidiga dialoger och ökad automatisering i rutinärenden. Vidare ska kommunen bidra till en sund konkurrens på lika villkor. Det innebär att det ska vara lätt för de företag som gör rätt, men svårt för oseriösa aktörer.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Utveckla Norrköpings hamn som ett nationellt logistiknav, med hållbar sjöfart och klimatsmarta transporter.
- Säkra framtiden för Norrköpings flygplats som regional resurs för näringsliv, samhällsservice och flygrelaterade företagsetableringar.
- Driva på för statliga investeringar i E4 och E22 samt förbättrade väganslutningar till hamnen och flygplatsen.
- Driva på för att Ostlänken färdigställs som del av ett nationellt järnvägsnät.
- Planlägga mer mark för verksamheter och tillskapa fler etableringsklara tomter nära större trafikleder.
- Skapa en arena för dialog mellan kommun, företag och fackliga organisationer.
- Aktivt söka nya etableringar till Norrköping utifrån Norrköpings och regionens styrkeområden.
- Se snabbare och effektivare handläggningstider i plan- och tillståndprocesser, genom bland annat tidig dialog och mer automatisering.
- Införa en mer riskbaserad tillsyn för att motverka oseriösa aktörer. Fortsätta utveckla arbetet med tidsbaserade taxor vid tillsyn.
- Införa en obligatorisk utbildning i service och bemötande för kommunens alla medarbetare med externa kontakter.

Goda arbetsvillkor och kunskaper i svenska språket

Kommunens anställda är en grundbult i den välfärd vi vill ge. Det är de som tröstar, lägger om sår och finns där när man behöver. Men för att förskolan, skolan, vården, omsorgen och infrastrukturen ska fungera måste personalen ha goda villkor. Norrköpings kommun måste fastslå målsättningen att så många som möjligt ska vara tillsvidareanställda i kommunen. Rätten till heltid ska vara norm och delade turer ska inte förekomma.

Av rättviseskäl vill vi införa fria arbetsskor till personal inom vård, omsorg och barnomsorg. Det är ofta låglöneyrken där skor, som slits mycket och är nödvändiga för att utföra yrket, kan bli en svår ekonomisk börda. Detta ska gälla både kommunal och privat verksamhet som finansieras med offentliga medel.

För att underlätta rekrytering dit behoven är störst vill vi införa ett särskilt lönetillägg för vård-, omsorgs- och skolpersonal. Det kan gälla i en skola i ett socioekonomiskt utsatt område eller ett särskilt boende i yttreområdena som är svårt att bemanna upp.

Introduktionen för nyanställda behöver stärkas, så att man snabbt kan komma in i arbetet och bli trygg i sina arbetsuppgifter. Det är viktigt att personalen kan prata svenska. Det språkrav som införts i Norrköpings kommun ska därför fortsätta gälla och följas upp. Kommunen måste också ta sitt ansvar som arbetsgivare och ge befintlig personal rätt att förbättra sina kunskaper i det svenska språket genom att genomföra språkinsatser under betald arbetstid, i samarbete med SFI.

Att skapa en inkluderande och hållbar arbetsmiljö innebär också att ta hänsyn till människors vardagliga behov och förebyggande hälsa. Tillgång till mensskydd på arbetsplatsen är en enkel åtgärd som kan minska stress och obehag i situationer där mensens cykel är oförutsägbar och arbetet inte alltid tillåter snabba avbrott. På samma sätt ska anställda i Norrköpings kommun ges möjlighet att delta i nationella screeningprogram, såsom mammografi och livmoderhalscancer, på betald arbetstid, som en del av kommunens systematiska arbetsmiljö och folkhälsoarbete. Tillsammans bidrar sådana insatser till ökad jämställdhet, bättre hälsa och hållbara arbetsvillkor.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Prioritera tillsvidareanställningar som huvudregel och ta fram en plan för att minska andelen timanställningar och visstidsanställningar i kommunens verksamheter.
- Att rätten till heltid ska vara norm och att delade turer inte ska förekomma.
- Införa fria arbetsskor till personal inom vård, omsorg och barnomsorg.
- Införa ett särskilt lönetillägg för personal inom vård, omsorg och skola i områden där behoven är som störst.
- Stärka introduktionen för nyanställda.
- Införa språktest vid nyanställning för fler personalgrupper inom förskola, skola, vård, omsorg samt äldreomsorg.
- Erbjud språkutbildning till de som ligger nära att kvalificera sig för anställning men inte klarar språktestet.
- Ställa yrkesadekvata språkrav för anställda i förskola, skola, vård, omsorg samt äldreomsorg och genomföra språkinsatser för befintlig personal under betald arbetstid, i samarbete med SFI.
- Fortlöpande kompetensutveckla personalen i förskola och skola i svenska språket samt ämneskunskaper så att de ges goda förutsättningar att genomföra sitt uppdrag och säkra att det svenska språket är på en hög nivå.

- Ge anställda i Norrköpings kommun möjlighet att delta i nationella screeningprogram, såsom mammografi och livmoderhalscancer, på betald arbetstid, som en del av kommunens systematiska arbetsmiljö och folkhälsoarbete.
- Tillhandahålla gratis mensskydd på kommunens arbetsplatser som en del av ett jämställt och inkluderande arbetsliv, inom vård och omsorg, där tillgång till pausutrymmen och flexibilitet kan vara begränsad.
- Arbeta aktivt med jämställd hälsa genom förebyggande insatser riktade till grupper med hög sjukfrånvaro.
- Utveckla modeller som bidrar till hållbar kompetensförsörjning genom bättre återhämtning, stabil bemanning och långsiktigt hållbara arbetsvillkor.
- Stärka medarbetares inflytande över arbetets organisering och schemaläggning för att förbättra både systematisk arbetsmiljö och verksamhetens kvalitet.

Rättvis upphandling med fokus på kvalitet

När kommunen handlar upp tjänster och produkter för miljardbelopp varje år, måste det göras med tydliga sociala krav, rättvisa villkor och långsiktighet i fokus. Vi ska aldrig låta billigast alltid vinna, utan det som är bäst för samhället. För att öka kontrollen och minska fusk vill vi begränsa antalet underentreprenörer till max två led. För att säkra kompetensförsörjningen inom en rad områden, så måste fler lärlings- och praktikplatser tillskapas. Företagen måste ta ett större ansvar och därför ska kommunen i större omfattning ställa krav på mottagande av lärlingar och praktikanter i samband med upphandling.

Norrköpings kommun ska vara en garant för att skattepengar går dit de är avsedda. Arbetet mot kriminalitet i välfärden och i arbetslivet måste därför intensifieras. För att förhindra oseriösa aktörer att utnyttja personal, exempelvis utan arbetstillstånd, så borde kommunen undersöka möjligheten att införa fler identifikationssystem, likt ID06 som tillämpas i byggbranschen. För att värna personalen ska det vid upphandlingar alltid ställas krav på avsättning av medel till pension, där medarbetarna får vara med och bestämma var det ska betalas in.

Kommunens upphandlingar ska användas som ett aktivt verktyg för utveckling. Genom innovationsupphandling kan kommunen efterfråga lösningar där kvalitet, hållbarhet och arbetsvillkor vägs samman, och där anbud som visar på god arbetsmiljö, socialt ansvar och starka villkor för anställda premieras. På så sätt kan innovation bidra till både bättre verksamheter och ett mer hållbart arbetsliv.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Ställa krav på villkor i enlighet med kollektivavtal och jämställda villkor i alla upphandlingar samt säkerställa att personalen får pensionsavsättningar.
- Ställa krav på mottagande av lärlingar och praktikplatser vid upphandling.
- Kravställa systematik för identifiering av personer på arbetsplatser i fler branscher, liknande ID06 som tillämpas i byggbranschen.
- Ställa krav på en begränsning av underentreprenörer till max två led vid tjänsteupphandlingar samt bygg- och anläggningsentreprenader.
- Ge fördelar åt lokala företag som tar socialt ansvar.

- Minska klimatpåverkan genom hållbara upphandlingar som säkerställer längre livslängd och minimerar avfallet.
- Öka kommunens avtalsuppföljning samt ställa tydliga krav på systematisk uppföljning och kontroll för att motverka välfärdsbrott och säkerställa att regler och villkor följs i praktiken.
- Utveckla innovationsupphandlingar för att stimulera och premiera anbud som bidrar till god arbetsmiljö, socialt ansvar och hållbara arbetsvillkor som en del av kvalitet och utveckling.

Ett hållbart Norrköping

Lätt att resa hållbart

En fungerande arbetsmarknad kräver att människor kan ta sig till jobb och utbildning oavsett var de bor. För den som behöver bilen ska det vara möjligt, genom smarta trafikflöden och rimlig tillgång till parkering. Att byta mellan bil, buss, spårvagn och tåg ska vara smidigt.

Det ska vara attraktivt att promenera och cykla i Norrköping. Därför vill vi bygga ut cykelnätet och särskilt prioritera säkra vägar till grundskolorna. Vi vill också införa fler sommargångar för mer liv och aktivitet i innerstaden. Kommunens egna transporter ska vara fossilfria och i huvudsak eldrivna.

Spårvägen har i över 120 år tagit Norrköpingsbor till såväl jobb, studier som nöje och blivit en av stadens mest kända symboler. Vi socialdemokrater har byggt ut spårvägen i flera omgångar, senast till Navestad. Nu vill vi utreda en ny förlängning av spårvägen. Vi vill också införa avgiftsfria resor i kollektivtrafiken under kvällar, helger och lov för unga under 20 år.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Bygga fler pendlarparkeringar i anslutning till knutpunkter i kollektivtrafiken, ha rabatterade parkeringar för kollektivtrafikresenärer, möjliggöra för laddningsstationer och skapa fler bussfiler.
- Att kommunens fordonsflotta ska vara helt fossilfri.
- Bygga ut cykelnätet och göra Norrköping till en cykelstad året runt genom sopsaltning liksom fler separata och tydligt markerade cykelbanor.
- Möjliggöra låsta cykelställ vid större arbetsplatser.
- Införa fler sommargångar för mer liv i innerstaden.
- Utreda en förlängning av spårvägen.
- Införa avgiftsfria resor i kollektivtrafiken under kvällar, helger och lov för unga under 20 år.
- Verka för fler busshållplatser och tätare turer på landsbygden.

Ett Norrköping som klarar klimatkriser

Våra skogar, sjöar och åkermarker ger rika naturupplevelser och en långsiktig försörjning. De är också livsmiljöer för djur och växter som vi behöver ta hand om. Norrköping har flera gånger vunnit pris för sitt arbete med klimatanpassningar för att hantera tilltagande extremväder. De pågående klimatförändringarna kräver fortsatta åtgärder. Vi vill se fler ängar då det gynnar såväl växtlivet som humlor och bin, djur som är helt nödvändiga för vår tillgång till mat. Vi vill också värna våra parker, främja hållbart byggande, ökat återbruk samt mer ekologisk och lokalproducerad mat.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Plantera fler träd och anlägga mer äng på kommunal mark för ökad biologisk mångfald.
- Förbättra dagvattenhanteringen och värna kommunens parker.
- Främja ett hållbart byggande i hela kommunen, exempelvis med trähus och gröna tak.
- Att alla kommunala verksamheter arbetar för att återanvända material, möbler och utrustning så länge de är i gott skick.
- Att kommunens verksamheter i första hand ska erbjuda ekologisk, säsong varierad och lokalt producerad mat.

Framtiden är cirkulär och fossilfri

För att minska utsläppen behöver vi arbeta mer cirkulärt och skapa största möjliga värde av det vi redan har. Här sker en kraftsamling vid Händelö som vi vill underlätta. Här framställs också biogas som är bra för klimatet, stärker lantbruket och ger mindre övergödning.

Tillgången till el behöver säkras för både kommunens och det lokala näringslivets framtida behov. Överföringskapaciteten måste förbättras samtidigt som den lokala elproduktionen byggs ut på ett hållbart sätt.

Norrköping är väl rustat för att klimatomställningen ska ge nya jobb. Här finns SMHI:s klimatforskning, Visualiseringscenters interaktionsteknologi och Linköpings universitets tekniska utbildningar samlade. I samarbete med näringslivet behöver de stora möjligheterna tas vara på, inte minst de som finns inom koldioxidinfångning.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Söka en bred och långsiktig överenskommelse om energipolitiken över blockgränsen för att främja utbyggnaden av fossilfri energi.
- Installera solpaneler på fler fastigheter.
- Att den lokala framställningen av biogas ska öka och göras mer tillgänglig för Norrköpings näringsliv.
- Använda möjligheterna med SMHI, Visualiseringscenter och Linköpings universitet för att stärka klimatforskning och arbetet med klimatanpassning.
- Driva på för regelverk som möjliggör koldioxidinfångning för energibolag.

Kultur och fritid för alla

Ett starkt Norrköping byggs underifrån, i våra föreningar, på våra fotbollsplaner, i replokalerna och på fritidsgårdarna. Det är där gemenskapen växer, där unga människor får stöd, drömmar och framtidstro. För oss socialdemokrater är kultur och fritid en del av välfärden, lika viktig som skolan och äldreomsorgen. När alla får delta stärks både individen och samhället.

Vi vill bygga ett Norrköping som håller ihop, där kultur, idrott och gemenskap är tillgängliga för alla. Där varje barn känner sig sedd, varje ungdom har en plats och gemenskapen blir starkare för varje dag som går. Ett samhälle där människor får växa tillsammans. Det är grunden för frihet, trygghet och framtidstro.

Stärkt föreningsliv och civilsamhälle

Föreningslivet bär mycket av det som håller Norrköping samman. I en tid när klyftorna växer behöver kommunen stå på föreningarnas sida. Vi vill skapa långsiktiga villkor som gör att de kan planera, växa och bygga trygghet över tid. Vi vill stärka bidragen till föreningar där behoven är som störst och inrätta ett stöd riktat till elitidrott för damer då damidrotten lever med andra ekonomiska förutsättningar än herridrotten. Civilsamhället är en viktig del av demokratin, rymmer goda idéer och många engagerade som vill ta ansvar. Samarbetet mellan kommunen och civilsamhället ska präglas av tillit, stabilitet och gemensamt ansvar för att fler barn och unga ska hitta meningsfulla sammanhang.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Ta vara på civilsamhällets kraft och säkerställa en långsiktig finansiering av dess verksamheter, genom exempelvis idéburet offentligt partnerskap (IOP).
- Stärka bidragen till föreningar där behoven är som störst.
- Inrätta ett stöd riktat till elitidrott för damer.
- Stärka civilsamhället och de föreningar som verkar i Norrköping genom bättre samordning, gemensam planering och tydligare kommunikation.

Trygg fritid genom närvaro och samverkan

Trygghet skapas inte enbart genom fler kameror och hårdare tag mot kriminella, utan också genom vuxennärvaro, delaktighet och gemenskap. Sedan socialdemokraterna var med och tog tillbaka makten har vi satsat på fritidsgårdarna och vill fortsätta verka för att de ska vara trygga platser där ännu fler unga möter engagerad personal som ser dem och bryr sig.

Fritidsgårdarna ska vara en väg bort från utanförskap och får aldrig bli en plats för rekrytering till kriminalitet. För att lyckas bryta ungas utanförskap krävs samarbete mellan skola, socialtjänst, trossamfund, föreningar och kulturverksamheter, särskilt i de områden där behoven är störst. Vi vill rusta upp badplatsen vid Ensjön. Här rör sig många unga på sommaren, varför det är angeläget att fritidsgårdarna har närvaro vid badplatsen.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Satsa på och utveckla kommunens fritidsgårdar så att de når ännu fler ungdomar.
- Göra satsningar för att locka till sig mer utbildad personal till fritidsgårdarna.
- Utöka tillgången till fritidsaktiviteter genom samverkan mellan föreningsliv och fritidsgårdar.
- Möjliggöra en bredd av fritidsverksamhet i socioekonomiskt utsatta områden.
- Stärka formerna för samverkan mellan skola, socialtjänst, civilsamhälle och kultur och fritid i de områden där behoven är som störst.
- Rusta upp Ensjön som en trygg och attraktiv mötesplats genom återuppbyggnad av kiosken, förbättrad belysning och andra trygghetsskapande åtgärder.

Ungdomars frihet och engagemang

När unga får plats att engagera sig och uttrycka sig växer både ansvarstagande och framtidstro. Det handlar om att kommunen ska erbjuda fler vägar in i gemenskap och delaktighet, där det finns utrymme för olika intressen. Oavsett om man älskar fotboll, musik, film eller motorer ska man kunna hitta sin plats i Norrköping.

När statliga neddragningar på studieförbunden har gjort att många replokaler och mötesplatser för unga försvunnit behöver kommunen ta ett större ansvar för att bevara och utveckla kulturella miljöer där kreativitet och gemenskap kan växa. Genom möjligheten att låna utrustning hos Fritidsbanken ges fler chansen att delta i idrotts- och friluftsliv.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Säkerhetsställa tillgång till ändamålsenliga lokaler för föreningslivet, exempelvis replokaler och idrottsanläggningar.
- Bygga en EPA-park med möjlighet till meck vid Skärblacka fritidsgård.
- Fortsätta att utveckla mötesplatser för ideellt engagemang.
- Fördjupa samarbetet med studieförbunden genom ett nytt handslag för folkbildningen för att stärka deras roll inom kultur, demokrati och livslångt lärande.
- Öka Fritidsbankens närvaro i hela kommunen.

Kultur som når alla

Kultur är frihet, bildning och gemenskap. Den ska vara tillgänglig för alla, inte bara för dem som har råd. Därför vill vi sänka trösklarna till kulturlivet och se till att fler barn och unga får chansen att delta. Vi vill bygga vidare på Norrköpings rika kulturarv samtidigt som vi ger utrymme för nya röster och uttryck. Därför slår vi vakt om såväl de fria kulturorganisationerna som Norrköpings starka kulturinstitutioner Östgötateatern, Symfoniorkestern och muséerna.

Filmfonden gör att fler människor kan ta del av Norrköpings vackra miljöer i filmer och tv-serier samtidigt som filmbranschen växer och bidrar till den lokala ekonomin. Livemusikscenen är en viktig del av Norrköpings identitet. Därför vill vi ta fram ett särskilt stöd för större konsertarrangörer, som inte redan har exempelvis kommunalt subventionerade lokaler. Vi vill också se fler stora event som festivaler och idrottstävlingar.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Satsa på Kulturskolan genom sänkta avgifter och filialverksamhet i fler stadsdelar.
- Sänka biljettpriserna för ungdomar på Symfoniorkestern och andra kulturevenemang.
- Satsa på och stärka Norrköpings filmfond, både för små och stora projekt.
- Utöka stödet till den lokala musikscenen.
- Inrätta ett arrangörsstöd till större lokala konsertarrangörer.
- Ha fler stora event i Norrköping.
- Sprida evenemang i fler områden än bara innerstaden.

Hela Norrköping ska leva

Våra tätorter, landsbygder och stadsdelar är beroende av varandra, men många upplever att politiken för länge har prioriterat centrum framför ytterområdena. Vi socialdemokrater har lyssnat och bestämt oss. Människor i hela kommunen ska ha goda möjligheter till arbete, service och ett gott liv. Skärblacka, Kolmården, Vikbolandet och Kvillinge är alla bärande delar av vår kommun, med starka lokalsamhällen och en vilja att växa.

Vi tror på ett Norrköping som växer inifrån, där trygghet, närhet och gemenskap får vara vägledande. För att lyckas krävs satsningar på infrastruktur, bostäder, skolor och välfärd men också på stolthet och framtidstro.

Vi vill bygga ett Norrköping som håller ihop. Ett Norrköping där du kan leva ett gott liv, oavsett om du bor i Arkösund, Kimstad, Åby eller mitt i stan. Där välfärden finns nära, vägarna fungerar och framtidstron växer. Hela Norrköping ska leva – inte bara delar av kommunen.

Trygg välfärd i hela Norrköping

Välfärden ska vara tillgänglig där människor bor. Ingen ska behöva flytta från sin ort för att få äldreomsorg, sjukvård eller utbildning. Kommunen ska ta sitt ansvar för att även de mindre orterna får den service som krävs för att människor ska kunna leva och arbeta där.

När beslut fattas om skola, vård eller omsorg i våra ytterområden måste hänsyn tas till lokalsamhället. En skolnedläggning på landsbygden handlar inte bara om elevernas skolväg, utan om hela ortens framtid – arbetstillfällen, inflyttning och gemenskap påverkas. Därför krävs långsiktighet, dialog och lokalt engagemang när välfärden planeras.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Stötta skolor på landsbygden, bland annat genom ersättning för dyrare skolskjutsar.
- Främja byggande av bostäder för äldre i våra ytterområden, så att fler kan bo kvar nära sina anhöriga och sitt sociala nätverk när behoven förändras.

Infrastruktur och tillgänglighet

Ett levande Norrköping kräver fungerande vägar, en tillgänglig kollektivtrafik samt möjligheter att gå och cykla. För många är avståndet till arbete, skola och service en avgörande fråga för vardagen. Kommunen ska ta ansvar för att hela infrastrukturen hänger ihop, från Kolmården till Arkösund, från Skärblacka till stadskärnan.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Bygga cykelväg på delar av väg 209 där behovet är som störst och driva på mot Trafikverket för upprustning av hela sträckan.
- Bygga cykelväg genom Skärblacka.
- Driva på regionen för att säkerställa busstrafik till Kvarsebo och Simonstorp.

- Säkerställa renhållningen vid Kvarsebo färjeläge.

Föreningsliv, delaktighet och gemenskap

Ett starkt samhälle växer när människor får vara med och forma sin egen vardag, när människor känner sig sedda och delaktiga. I ytterområdena spelar föreningar, byaråd och lokala initiativ en avgörande roll för gemenskapen. Eldsjälar som har hand om mötesplatser och ordnar aktiviteter som bidrar till gemenskap, trygghet och sammanhållning.

För att hela kommunen ska leva måste det finnas strukturer som ger människor inflytande och stöd i det lokala engagemanget – oavsett om man bor i en by eller i en stadsdel. Kommunen ska stå upp för folkbildningen och den demokratiska infrastrukturen som civilsamhället utgör.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Främja föreningsråd, byaråd, föreningar och liknande i hela kommunen genom att inrätta ett särskilt föreningsstöd som stärker både landsbygden och socioekonomiskt utsatta områden.
- Öka det ekonomiska stödet till föreningarnas mötesplatser, till exempel Folkets hus, bygdegårdar eller likvärdiga samlingspunkter.
- Ha en enkel väg in till kommunen för snabba och relevanta besked.

Arbete, turism och lokal utveckling

För att hela Norrköping ska växa behövs fler arbetstillfällen, ett starkt näringsliv och en levande besöksnäring. Kommunen ska ta en aktiv roll för att skapa nya jobb, främja entreprenörskap och stödja företag som vill växa i ytterområdena. Vi vill främja byggande av flerfamiljshus i ytterområdena för att äldre ska kunna lämna sina villor och flytta till tillgängliga bostäder i närområdet, men också för att yngre ska kunna göra bostadskarriär även på landsbygden.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Utveckla hamnen i Arkösund med en flytande miljö/tömningsstation som gagnar turism och lokal utveckling.
- Främja byggande av flerfamiljshus i ytterområdena.
- Utveckla turistnäringen i Kolmården för fler företag och arbetstillfällen.

Ett tryggt Norrköping

Tidiga insatser mot utanförskap och kriminalitet

Tryggheten i Norrköping börjar med att vi tar ansvar tillsammans. Gängbrottsligheten kryper allt lägre ner i åldrarna och där måste samhället kliva in. Vi måste bryta nyrekryteringen. Det handlar om ordning och att sätta tydliga gränser, men också om att skapa framtidstro och gemenskap.

Det förebyggande arbetet är grunden för ett tryggt Norrköping. Genom starka skolor, trygga bostadsområden, ett levande föreningsliv och fler vägar till jobb kan vi vända utvecklingen och bygga ett samhälle som håller ihop. Alla goda krafter behöver samverka för att vi ska lyckas.

Bostadsbolagen har ett ansvar att bidra till social sammanhållning, inte bara underhålla husen. Kommunen ska ställa krav på att alla bostadsbolag arbetar aktivt med trygghet, trivsel och bosociala insatser. Vi vill se fler närvarande fastighetsvärdar, fler mötesplatser och tätare kontakt mellan boende och kommunen.

Kommunen behöver finnas nära invånarna, även utanför innerstaden, bland annat genom lokala bibliotek, lokalt närvarande socialsekreterare och lokala arbetsmarknadsinsatser. Detta underlättar för boende att snabbt få kontakt och stöd, samtidigt som myndigheter kan agera snabbare när problem uppstår.

Under 2024 identifierade Inspektionen för vård och omsorg (IVO) brister i hälften av alla granskade HVB-hem. Polisen konstaterade i en annan granskning att alla de hem som de undersökte hade kopplingar till organiserad brottslighet. En del hem har så låg bemanning att det utgör en fara för de boende. Vi anser därför att HVB-hemmen ska drivas i offentlig regi.

Det finns i dag fyra familjecentraler i Norrköping. De riktar sig till familjer med barn i åldern 0-6 år, är viktiga för att fånga upp familjer tidigt och främja erfarenhetsutbyte föräldrar emellan. Därför vill vi inrätta fler familjecentraler.

Många som bor i socioekonomiskt utsatta områden flyttar därifrån när man får det bättre ställt, vilket gör att segregationen upprätthålls. För att få till en riktig förändring behöver vi möjliggöra att människor kan bo kvar i samma område, även om man vill gå från att vara hyresgäst till ägare eller bara ha ett annat boende. Kommunen kan använda sig av marktilldelningstävlingar för att öka byggandet av små- och radhus i segregerade områden. Nya inflyttningar ska bidra till en minskad koncentration av utsatthet.

Det behövs trygga offentliga platser. Alla som bor och vistas i Norrköping ska känna sig trygga - oavsett om man är hemma i sitt bostadsområde eller går på stan, och oavsett om det är på dagen eller sent på kvällen. Nattvandrare, väl upplysta gångvägar, trygga mötesplatser och parker bidrar till detta. Vi vill se fler trygghetsåtgärder, som tillgång till en trygghetsjour som är enkel att kontakta, på våra bussar, pendeltåg och spårvagnar.

Hedersrelaterat våld och förtryck hör inte hemma i Sverige. Trots det lever många unga flickor och pojkar, och vuxna kvinnor, i en hederskontext. Det är tydligt att mer måste göras. Rätten att få leva det liv man själv vill ska vara ovillkorlig. Här finns inget utrymme för kompromisser. Alla i Sverige ska få gifta sig med vem de vill, klä sig hur de vill och vara sig själva. Ofta upptäckts hedersrelaterat våld och förtryck inom skolan, socialtjänsten eller under fritidsaktiviteter. Kommunen behöver därför öka kompetensen för dessa verksamheter för att vi ska kunna förebygga mänskligt lidande och cementering av destruktiva maktstrukturer.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Stärka det brottsförebyggande arbetet genom att utveckla samverkan mellan kommun, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle.
- Ta fram en gemensam plan för trygghetsarbetet mellan kommun, polis och civilsamhälle, med tydligt ansvar och långsiktiga mål.
- Bjuda in bostadsbolagen för att öka förståelsen att de har ett ansvar gentemot sina hyresgäster.
- Satsa på Hyresbostäders bosociala verksamheter.
- Att kommunens verksamheter är närvarande, även utanför innerstaden.
- Arbeta för att HVB-hem drivs i offentlig regi.
- Satsa på och inrätta fler familjecentraler.
- Använda marktilldelningstävlingar för att öka byggandet av små- och radhus i segregerade områden.
- Satsa på trygghet i kollektivtrafiken, genom exempelvis en trygghetsjour.
- Förbättra gatubelysningen på platser som upplevs otrygga, främst vid parker som Folkparken och Vasaparken.
- Satsa på initiativ som nattvandrare och trygga vuxna.
- Införa en kommunal samordnare för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.
- Att anställda inom den kommunala förskolan, grundskolan, gymnasieskolan, den kommunala vuxenutbildningen, socialtjänsten och fritidsförvaltningen får relevant utbildning om hedersrelaterat våld och förtryck.

Stoppa våldsvågen

När ljudet av bomber hörs i kvarteret kryper det under skinnet. När det skjuts i köpcentret kommer våldet nära. Otryggheten griper in i vardagen. Många drar sig för att gå ut på kvällen. Tilliten mellan människor får sig en törn. För att stoppa våldsvågen krävs både tydliga konsekvenser för den som begår brott och effektiva insatser för att de som är involverade i våld snabbt ska kunna lämna det bakom sig.

Avhopparverksamheten måste stärkas och ges resurser för att kunna stödja personer som vill lämna ett liv präglad av våld. Det handlar om insatser som gör det möjligt att bygga ett nytt och tryggt liv. Effektiv myndighetssamordning mellan polis, socialtjänst, skola och fritidsverksamhet är avgörande för att insatserna ska bli träffsäkra och nå de som behöver dem mest.

Kommunen måste säkra det offentliga rummet. Fler poliser, ordningsvakter och synliga vuxna i utsatta områden bidrar till att avbryta våldsincidenter innan de eskalerar. Kamerabevakning på strategiska platser både förebygger och fångar upp det som händer.

Socialdemokraterna i Norrköping vill:

- Stärka kommunens avhopparverksamhet.
- Stärka samverkan mellan polis, socialtjänst och andra myndigheter.
- Ha en utökad synlig polisnärvaro på gator, torg och andra offentliga platser.
- Satsa på fler områdespoliser.
- Utöka verksamheten med kommunala ordningsvakter.
- Sätta upp kameror på fler strategiska platser för ökad säkerhet.